

bi ustavili državi Bolivija in Paragvaj medsebojne sovražnosti radi ozemlja Gran Chaco, se je zastoj trudilo Društvo narodov in več drugih ameriških držav. Paragvajski vojni minister je izjavil, da je po njegovi cenitvi od izbruha vojne med Bolivijo in Paragvajem padlo ali bilo ujetih 1850 paragvajskih in do 3000 bolivijskih vojakov. — Nad 20.000 mož bolivijskih in paragvajskih čet se pripravlja v odseku Savedre na odločilno bitko, ki naj bi dokončala dolgotrajni spor. Bolivijci so začasno ustavili paragvajsko ofenzivo na zapadu. Fronte se na obeh straneh ojačujejo z rezervami. Do odločilne bitke ima priti v najkrajšem času. V zadnjih dneh so se vršili manjši spopadi, ki pa so zahtevali kljub temu mnogo mrtvih in ranjencev. Vsi so skoro obležali na bojišču, ne da bi bilo poskrbljeno za njihovo odstranitev. Bolivijske čete so se zakopale in so odločene zavrniti napad sovražne pehote. Odkar so se paragvajske čete polastile pred tedni trdnjave Boqueron, nimajo več znamenovit posebnih uspehov. Njihovi voditelji so sedaj odločeni, da izvedejo odločilen napad na sovražne postojanke. Bolivijci hočejo zastaviti vse sile za uspešen odpor. Boji za Gran Chaco trajajo sedaj že šest mesecev.

Sv. oče proti znižanju delavskih plač.

Ameriški delavci so letos bili v Rimu, kjer so bili sprejeti od sv. Očeta. Časniki v Evropi so o obisku teh delavcev v Rimu dosti poročali. Prinesli so tudi vest o sprejemu zastopnikov ameriškega delavstva pri papežu. O podrobnostih tega sprejema in o besedah, ki jih je pri tej priliki Sv. Oče spregovoril delavcem, pa evropski časniki doslej niso poročali. To so storili sedaj ameriški listi, ko so se delavci vrnili v Ameriko, in sicer v mestu Denver in Detroit. Delavci pripovedujejo v listih, da jih je papež Pij XI. sprejel z očetovsko ljubeznivostjo. Pokazal je veliko poznanje socialnih razmer po svetu, posebej v Ameriki. V svojem nagovoru se je tudi dotaknil znižanja delavskih plač. Izjavil je za protit temu, da bi se delavcem znižale plače, ker je vsak delavec vreden plačila, in sicer takega, ki zadostuje za njega in njegovo družino. Ako se ponekod govori, da bi znižanje delavskih plač bilo gospodarstvu v korist, je o tem rekel Sv. Oče, da to ni resnično. Čim bolj se delavcem znižujejo plače, tem bolj pada pri njih kupna zmožnost in tem večji je beg od kupovanja. Če pokažejo posedujoči krogi in zlasti katoliški, pripravljenost za žrtve, jim bodo delavci to nagradili, ker delavci, če imajo primerne plače, radi kupujejo ter dajejo svoje prihranke gospodarstvu na razpolago. Sv. Oče je opozoril na to, da vlada v vseh državah ista bolezen: zmanjšana kupna zmožnost širokih množic. Če bi se pla-

če še dalje znižale, bi to imelo katastrofalne učinke. Ljubezen do bližnjega in požrtvovalnost bosta kmalu dovedli do spoznanja, da mnogotera žrtev dobi sčasoma svoje plačilo. Ker ljudje tega ne uvidijo ali nočejo uvideti, se gospodarska kriza tako dolgo ne da rešiti.

*

Za zedinjenje z Rimom. Angleški list »Daily Express« je prinesel v prvi polovici meseca novembra oklic, podpisan od 50 uglednih mož anglikanskega razumnštva, za zedinjenje s katoliško Cerkvijo. Ta oklic je vzbudil v javnosti veliko pozornost, ker z resnobno odkritosrčnostjo graja nedostatke v anglikanski cerkvi, ki je kakor znano protestantska. Edin izhod iz prepada, v katerem se sedaj nahaja angleški protestantizem, je združitev z Rimom. Podpisali so ta oklic možje, ki po večini pripadajo tisti struji v anglikanski cerkvi, ki se imenuje ritualistična, ker uvaja in posnema obrede katoliške Cerkve. Ta struja se je počela v vseučiliškem mestu Oksfordu in zato se imenuje oksfordski pokret, ki je začel delovati v tridesetih letih preteklega stoletja. Drugo leto bo stoletnica tega pokreta. To gibanje ima za cilj preosnovo anglikanske cerkve na podlagi nauk in ustanov praksiščanstva. Precejšnje število mož, ki so bili početniki tega pokreta, je stopilo v katoliško Cerkve, med njimi slavní kardinal Newman. Drugi pa so ostali v anglikanski cerkvi, kjer so ustanovili strujo, ki se približuje katoliški Cerkvi. — Druga, številčno močnejša struja v anglikanski cerkvi pa je napredno-liberalna. Zanimivo je, da so ta oklic za zedinjenje s katoliško Cerkvijo podpisali ne samo laiki (svetne osebe), marveč tudi anglikanski škof Viktor Seymour in drugi anglički cerkveni dostojanstveniki iz Londona in drugih mest in tudi dva anglikanska redovnika.

Med katoličani vera, med protestanti nevera. Boljševiki širijo iz Rusije brezbožne letake, spise in knjižice med delavstvom v Angliji. Poglavarji boljševizma so si v svesti, da se njihove težnje ne morejo uresničiti med ljudmi, ki še imajo kaj vere, vsaj v svojem srcu. Zato jim hočejo zadnjo koreninco vere izrvati iz srca. Voditelji komunizma na Angleškem so pripravljeni, da bodo moskovsko brezbožniško agitacijo med angleškim delavstvom in zlasti med mladino podpirali na vso moč ter z njo sodelovali z vsemi sredstvi. V načrtu imajo prireditve narodnega brezbožniškega kongresa v Londonu. Kolikor se da razbrati iz dosedanjih poročil, ima ta agitacija dosti uspeha med delavci in mladino protestantske vere. Ta vera se je vprav tako kakor pravoslavna na Ruskem izkazala za ne dovolj odporno zoper brezbožniško agitacijo. Drugačne, in sicer boljše so razmere med angleškimi katoliki. Angleški katolicizem raste po številu članov: leta 1829 je bilo na Angleškem samo 60.000 katoličanov, sedaj jih je pa že preko 2½ milijona. Raste pa tudi po notranjem duhu, ki prešinja katoličane v življenjskem udejstvovanju. Angleški katolicizem je vzrastel v borbi ter

se v njej ojeklenil. Velika je njegova odpornost zoper strupene bacile sedanjega časa: zoper laži-svobodomiselstvo meščanskega liberalizma in zoper brezbožstvo socializma in komunizma. Katolicizem na Angleškem čaka še velika naloga: rešiti vero in krščansko civilizacijo v Angliji.

»Jutro« je v svoji številki dne 25. novembra zajahalo konjička ter meneč, da trdno sedi v sedlu, lomi kopja zoper separatiste, izdajalce itd. Zdi se, da je ta borba podobna borbi proti veterinim mlinom. Če pa bi v tej borbi konjičku zmanjkalo hrane, mu je svetovati, da se konjiček vrne v uredništvo »Jutra« ter tamkaj začne brskati po predalih »Jutrovega« letnika 1928. Tamkaj je najti dovolj hraniva in gradiva zoper separatiste itd. Kar je pisalo »Jutro« l. 1928 in kar piše danes, si je med seboj tako podobno kakor dan in noč. Sedaj pa, konjiček, le pogumno naprej!

Kako so peli naši pradedi pred 400 leti? Razen visoko kulturnih narodov, ki so že v srednjem veku gojili umetno petje in godbo in tako od roda do roda prenašali pesmi iz davnih stoletij, je le malokatero ljudstvo rešilo svoje prastare bodisi posvetne bodisi cerkvene pesmi v novejšo dobo. Tako tudi mi Slovenci. Kdo pa je poznal takrat note, ko še niti graščaki niso znali brati! Kako stare so naše narodne pesmi in kako daleč nazaj gre njih začetek, ne vemo. Pač pa znamo za nekatere cerkvene pesmi, koliko so stare in kako so se pele. Kako torej? Na to vprašanje bo odgovorila dne 7. decembra, na predvečer Marijinega praznika, Glasbena Matica v Mariboru, ko bo v frančiškanski cerkvi zapela okrog 400 let stare slovenske, češke, poljske in drugonarodne cerkvene pesmi. Najstarejša je iz leta 1539, druge iz let 1550 do 1678. Nekaj pesmi je tudi mlajših, kakor n. pr.: »Večerna molitev« od Francoza Gounoda in »Te Deum« od Verdija. Čisto nova pa ni nobena. K Verdijevemu »Te Deum«, ki se tudi poje v slovenskem jeziku, naj bo pripomnjeno, da se poje osmeroglasno, ravnotako Kastelčeva »Češčena si, Marija.« V to svrho je Matičin zbor, ki šteje 98 izvršujočih članov, razdeljen v dva zbora, ki vsak zase in vendar skupno odpojeta to veličastno in nepopisno lepo cerkveno skladbo. Kdor se iz okolice Maribora, posebno organisti in cerkveni pevci, ta dan mudi v mestu, naj ne zamudi te redke prilike in idi poslušat. Cene so tako nizke, da si pač vsak lahko privošči ta redek koncertni užitek.

Zahvala »Slovenskemu gospodarju«. Podpisana Marija Pečar, posestnica v Trnovljah, se javno zahvaljuje upravi »Slovenskega gospodarja« za podporo 1000 Din, katera se mi je izplačala kot pogorelki cele domačije in celoletni naročnici lista »Slovenski gospodar.« — V Trnovljah, dne 19. novembra 1932. Marija Pečar, posestnica.